

Toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Dijkverbetering West Maas en Waal-oost

22 april 1998

843-100

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW98.7317-6082029

uw brief
24 februari 1998

ons kenmerk
U221-98\Jm\mw\843-101

onderwerp
Toetsingsadvies Dijkverbetering West
Maas en Waal-oost

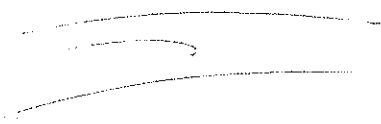
doorkiesnummer
(030) 234 76 23

Utrecht,
22 april 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de verbetering van de Maasbandijken, traject West Maas en Waal-oost.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Dijkverbetering West Maas en Waal-oost

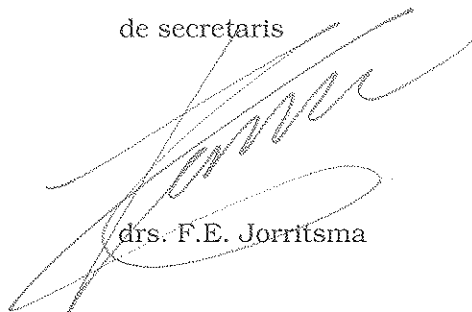
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkverbetering West Maas en Waal-oost

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over de verbetering van de Waalbandijken, traject West Maas en Waal-oost,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

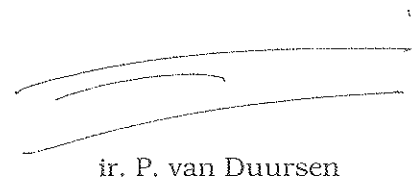
de werkgroep m.e.r. Dijkverbetering West Maas en Waal-oost,

de secretaris

drs. F.E. Jorritsma

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 22 april 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over de PN/MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel	2
2.3 Tot slot	3
3. Overige opmerkingen over de PN/MER met aanbevelingen voor de besluitvorming	3
3.1 Waarde Munseweg en Blauwe Sluis	3
3.2 Pipingvoorzieningen	4
3.3 Op- en afritten	4

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 februari 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 49 d.d. 12 maart 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het polderdistrict Groot Maas en Waal wil het traject West Maas en Waal van de Maasdijk verbeteren. Het traject is opgesplitst in twee delen, te weten oost en west. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering wordt milieueffectrapportage uitgevoerd. Dit is het toetsingsadvies over de projectnota/milieueffectrapport (PN/MER) voor het traject West Maas en Waal-Oost.

Bij brief van 24 februari 1998^{1]} heeft de provincie Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de opgestelde projectnota/milieueffectrapport. De PN/MER is op 12 maart 1998 ter inzage gelegd^{2]}.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.^{3]} De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken^{4]}. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen^{5]}.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER^{6]}, zoals vastgesteld op 14 april 1997;
- op eventuele onjuistheden^{7]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{8]}.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het dijkverbeteringsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

-
- 1 Zie bijlage 1.
 - 2 Zie bijlage 2.
 - 3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.
 - 4 Wm, artikel 7.26, lid 2.
 - 5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.
 - 6 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 7 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 8 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER DE PN/MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in de PN/MER aanwezig is, waardoor het milieubelang een volwaardige rol kan spelen in de besluitvorming over de voorgenomen dijkverbetering.

2.2 Toelichting op het oordeel

De PN/MER biedt een duidelijk afwegingskader voor en verantwoording van de keuzes die zijn gemaakt voor het dijkverbeteringsplan. Twee mogelijke alternatieven zijn consequent uitgewerkt en duidelijk wordt op basis van welke argumenten uiteindelijk de voorkeur wordt gegeven voor alternatief B, waarbij over grote delen een asverschuiving plaatsvindt richting de rivier. De Commissie constateert wel dat de ontwerpuitgangspunten als gevolg van het voorgestane beheer, te weten een verflauwing van het talud en 4 meter brede onderhoudsstroken, een zeer grote invloed hebben gehad op het ontwerp, hetgeen ten koste gaat van bestaande LNC-waarden. Dit is echter goed in beeld gebracht.

De PN/MER heeft een overzichtelijke structuur. Bij de beschrijving van de huidige dijk en de omgeving wordt bijvoorbeeld per aspect aangegeven wat het beleid is, wat in de richtlijnen werd gevraagd en wat de huidige waarden zijn. Hierbij zijn met name de beschrijvingen op regio- en trajectniveau goed. Voor wat betreft de informatie over de technische tekortkomingen mist de Commissie informatie over de toetsing van de bekleding van de dijk. Verder wordt in de PN/MER soms het begrip 'theoretisch profiel' gehanteerd, waar overeenkomstig de Handreiking Constructief Ontwerpen beter gesproken kan worden over 'beoordelingsprofiel'.

Verder heeft de Commissie veel waardering voor de samenvatting bij de PN/MER. Deze is heel duidelijk en naar een breder publiek toegeschreven en kan daardoor een voorbeeld zijn voor samenvattingen bij andere milieueffectrapporten.

De Commissie plaatst kanttekeningen bij de uitwerking en de motivering van de alternatieven voor deelsectie 4. In de PN/MER zijn twee oplossingen uitgewerkt. Bij alternatief A blijft de dijk gehandhaafd op de huidige as en worden bij de huizen damwanden geplaatst. Bij alternatief B wordt uitgegaan van het behouden van de bebouwing door de dijk naar buiten te verschuiven en slechts bij uitzondering gebruik te maken van bijzondere constructies.

Verder wordt een beschouwing gegeven over mogelijk terugvalopties voor alternatief B, waarbij wordt bekeken wat de gevolgen zijn van het beperken van de rivierwaartse verschuiving. De Commissie merkt op dat deze beschouwing beknopt is en dat de daar gebruikte argumenten onvolledig zijn. Aangezien zowel alternatief A als alternatief B verstrekkende gevolgen heeft voor betrokkenen en voor LNC-waarden is de motivatie voor het niet uitwerken van een tussenoplossing zeer belangrijk. Hoewel de Commissie er voorstander van is dat milieueffectrapporten niet al te omvangrijk zijn, is zij in dit geval van mening dat de initiatiefnemer er goed aan had gedaan een meer uitgebreide beschouwing over de

mogelijke terugvalopties in de PN/MER op te nemen. In een mondelinge toelichting heeft de initiatiefnemer deze informatie inmiddels aan de werkgroep van de Commissie verstrekt. Mede gezien de inspraak adviseert de Commissie een paar pagina's met deze informatie ook in de 'Nota van aanbidding' bij het dijkverbeteringsplan op te nemen⁹⁾. Daarbij moeten de verschillende terugvalopties duidelijk naast elkaar worden gezet en moet worden aangegeven wat de positieve en negatieve effecten zijn. Aangezien financiële aspecten een belangrijke rol spelen bij de overwegingen moet ook een indicatie van de kosten worden gegeven van de verschillende oplossingen. Daarnaast is het van belang niet alleen aan te geven dat bij de ene optie 'meer' of 'minder' gecompenseerd moet worden, maar ook een indicatie te geven van de benodigde oppervlakte. Van belang hierbij is na te gaan of een terugvaloptie een zodanige beperking van de benodigde rivierbedcompensatie kan geven dat ter plaatse van de Munseweg kan worden volstaan met een beperkte ingreep, waarmee de scores op LNC-waarden voor deeltraject 3 positief worden beïnvloed. Hierbij zal een mogelijk compenserend effect van de voorgenomen buitendijkse natuurontwikkeling tussen Appeltern en de Noord-Zuid mee in beschouwing kunnen worden genomen.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER DE PN/MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Waarde Munseweg en Blauwe Sluis

Munseweg

Ter hoogte van de Munseweg is gekozen voor variant B1, waarbij een nieuwe dijk wordt aangelegd en de Munseweg wordt opgebroken vanaf dp 292 tot aan huis 8. Onvermeld blijft de eventuele cultuurhistorische waarde van deze waarschijnlijk oude route. De samenhang van infrastructuur, plaats van de boerderijen op hun kavels en de verkaveling die zich richt op de weg worden door het verwijderen aangetast.

■ De Commissie adviseert bij het besluit aan te geven hoe omgegaan zal worden met de cultuurhistorische waarde van de Munseweg.

Blauwe Sluis

De uitlaat bij de Blauwe Sluis wordt (gedeeltelijk) afgebroken en opnieuw in dezelfde vorm weer opgebouwd. In aanvulling op de in de PN/MER beschreven effecten merkt de Commissie op dat door deze oplossing het huidige beeld in stand blijft, maar het object zelf niet, hetgeen als een verlies van de cultuurhis-

9 Zie ook reactie 37 (bijlage 4).

torische waarde van de sluis kan worden aangemerkt. Dit verlies kan alleen worden voorkomen door de uitlaat te restaureren.

■ De Commissie adviseert bij het besluit aan te geven of in eerste instantie is overwogen de huidige uitlaat te restaureren en aan te geven waarom gekozen is voor het terugbrengen van het uitlaatwerk in de oude vorm.

3.2 Pipingvoorzieningen

Evenals bij andere dijkvakken van het Polderdistrict Groot Maas en Waal is voor de berekening van de pipingvoorzieningen gebruik gemaakt van de methode Bligh en Lane. In het achtergronddocument Geotechniek wordt gemotiveerd waarom niet is gekozen voor de methode Sellmeijer. Deze motivatie laat echter onverlet dat de noodzaak van de omvang van de voorzieningen niet vaststaat. Verder wordt in de PN/MER opgemerkt dat zonder aanvullende maatregelen beperkingen zullen worden opgelegd aan het landbouwkundig gebruik van de pipingbermen en dat op sommige plaatsen vanwege het landbouwkundig gebruik de bermen overhoogte zullen moeten krijgen.

■ Uit de mondelinge toelichting blijkt dat de noodzaak en omvang van de voorzieningen niet ter discussie kunnen staan. De Commissie adviseert wel om bij het besluit het gebruik van de bermen meer precies aan te geven.

3.3 Op- en afritten

Aan beide zijden van de dijk is een 4 meter brede onderhoudsstrook gepland. De PN/MER vermeldt dat deze stroken het mogelijk moet maken het talud te maaien en het maaisel machinaal op financieel haalbare wijze af te voeren. Om deze onderhoudsstroken bereikbaar te maken worden op zeer veel plaatsen op- en afritten aangelegd. De grote hoeveelheid op- en afritten zal, zeker op die trajecten waar al veel bestaande op- en afritten zijn, een negatief effect op het landschap hebben.

■ De Commissie adviseert, waar mogelijk, de op- en afritten te combineren met bestaande op- en afritten om het negatief landschapseffect zoveel mogelijk te beperken.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Dijkverbetering West Maas en Waal-oost

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 februari 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres: Markt 11, Arnhem
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 60

— Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ingekomt	11 FEB MAART 1998
nummer	
dossier	893-70
kopie naar	Jm / Sc / Pw / Bb / Ms

datum
— 24 februari 1998

nummer
— MW98.7317-6082029

onderwerp
— Verzoek om advies over de projectnota/MER voor de verbetering van de Maasbandijk traject West Maas en Waal-Oost, dp 265-340

Hierbij sturen wij u in enkelvoud de projectnota MER, het geotechnisch onderzoek en het ontwerp-dijkverbeteringsplan voor de verbetering van de Maasbandijk, traject West Maas en Waal-Oost, dp 265-340. De initiatiefnemer heeft u reeds meerdere exemplaren van de hiervoor genoemde stukken toegezonden.

De bekendmaking hiervan vindt plaats op 11 maart 1998 in enkele regionale en lokale kranten en in de Staatscourant.

Wij zullen u de bij ons college ingezonden inspraakreacties en adviezen van de wettelijke adviseurs zo snel mogelijk toezenden met het verzoek deze bij uw advisering aan ons college te betrekken. Wij vragen u ons zo snel mogelijk doch uiterlijk 12 mei 1998 over deze projectnota/MER advies uit te brengen.

De bijgevoegde richtlijnen West Maas en Waal beslaan het traject Appelteren-Dreumel dp 265-473. Vanwege de complexiteit van dit traject is besloten om het oorspronkelijke traject te splitsen in West Maas en Waal-West en het voorliggende West Maas en Waal-Oost. Over enkele maanden zal het westelijke deel voor advies aan u voorgelegd worden.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

bijlagen: projectnota MER, geotechnisch onderzoek, ontwerp-dijkverbeteringsplan, afschrift bekendmaking

coll. -/el
code: PR/BW/M9801193

Inlichtingen bij dhr. D. van Leussen

doorkiesnr. 359 99 08

verzonden 27 FEB. 1998

Postbank 069762
ABN-AMRO Arnhem 53 50 20 463
BNG 's-Gravenhage 26 50 10 824

5

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 49 d.d. 12 maart 1998

BEKENDMAKING

Terinzagelegging en openbare zitting

Dijkverbeteringsproject Maasbandijk, traject West Maas en Waal-Oost, dp 265-340

Via deze bekendmaking willen wij u op de hoogte stellen van het voornemen tot dijkverbetering en de gelegenheid bieden hierop te reageren. Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres zullen worden verzonden. Gedeputeerde Staten van Gelderland vervullen die coördinerende rol. De besluitvorming over de verbetering van deze dijk gebeurt op basis van de Wet op de waterkering.

Voor de verbetering van de Maasbandijken, traject West Maas en Waal-Oost, dp 265-340, gelegen in de gemeente West Maas en Waal, heeft het polderdistrict Groot Maas en Waal te Druten de projectnota/milieu-effectrapport (MER) en het ontwerp-dijkverbeteringsplan ingediend. Tevens heeft het polderdistrict aanvragen voor vergunningen e.d. ingediend bij de betrokken overheden. Hierover nemen zij afzonderlijk besluiten.

Het gaat om de volgende vergunningsaanvragen met het oog op de uitvoering van de dijkverbetering:

- een vergunning op grond van de Rivierenwet (Rijkswaterstaat, Directie Limburg);
- een vergunning op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (Rijkswaterstaat, Directie Limburg);
- een beschikking op grond van de Wet Bodembescherming (Rijkswaterstaat, Directie Limburg);
- verzoek om ontheffing van de artikelen 7 en 14 van de algemene Keur van het polderdistrict (polderdistrict Groot Maas en Waal);
- een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet (provincie);
- een vergunning op grond van artikel 19 van de Wet Ruimtelijke Ordening (gemeente West Maas en Waal);
- een sloopvergunning op grond van de Gemeentelijke Bouwverordening (gemeente West Maas en Waal);
- een aanlegvergunning op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening (gemeente West Maas en Waal);
- een kapvergunning op grond van de Gemeentelijke Kapverordening (gemeente West Maas en Waal);
- een ontheffing in het kader van een voorgenomen velling op grond van artikelen 2 en 6 van de Boswet (Laser).

Terinzagelegging

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de bijbehorende projectnota/MER en de genoemde aanvragen liggen van 12 maart tot en met 8 april ter inzage in:

- het districtshuis van het polderdistrict Groot Maas en Waal, Kerkeland 9 te Druten, op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur;
- het gemeentehuis van West Maas en Waal, Dijkstraat 11 te Beneden Leeuwen, op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur en op maandagavond van 16.30 tot 18.30 uur;
- de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

Indien u niet in staat bent tijdens kantooruren de ter inzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u contact opnemen met het Projectbureau dijkverbetering van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer).

Schriftelijke zienswijzen

Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres worden verzonden. U kunt tot en met 8 april 1998 op een of meer van de hiervoor genoemde onderdelen schriftelijk reageren bij:

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Projectbureau dijkverbetering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Graag onder vermelding van nummer MW98.7317. Wij verzoeken u bovendien bovenaan de brief aan te geven op welk onderdeel u reageert. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken om zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge zienswijzen/openbare zitting

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt op 31 maart 1998 een openbare zitting georganiseerd in Partycentrum Moeke Mooren, Blauwe Sluis 1a te Appeltorn. Vertegenwoordigers van betrokken overheden zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. De zitting begint om 19.30 uur.

U wordt verzocht zoveel mogelijk gebruik te maken van deze zitting, wanneer u uw zienswijze uitsluitend mondeling wilt indienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over bovenvermeld dijkverbeteringsproject kunt u zich wenden tot de provincie Gelderland, Projectbureau dijkverbetering, de heer D. van Leussen, tel. (026) 359 99 08.

Arnhem, 24 februari 1998 - nr. MW98.7317

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kamminga - voorzitter
C. Crosbarn - griffier

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Polderdistrict Groot Maas en Waal

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: goedkeuring dijkverbeteringsplan ingevolge artikel 7 op de Wet op de Waterkering

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C12.1

Activiteit: Het ontwikkelen van een dijkverbeteringsplan voor het traject West Maas en Waal-oost van de Waalbandijken.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 8 januari 1997

richtlijnenadvies uitgebracht op: 27 februari 1997

richtlijnen vastgesteld: 14 april 1997

kennisgeving MER: 12 maart 1998

toetsingsadvies uitgebracht: 22 april 1998

Bijzonderheden: In het toetsingsadvies merkt de Commissie op dat de projectnota/milieu-effectrapportage (PN/MER) een duidelijk afwegingskader biedt voor en verantwoording van de keuzes die zijn gemaakt voor het dijkverbeteringsplan. Verder heeft de Commissie veel waardering voor de samenvatting bij de PN/MER. Deze is heel duidelijk en naar een breder publiek toegeschreven en kan daardoor een voorbeeld zijn voor samenvattingen bij andere milieueffectrapporten. De Commissie plaatst kanttekeningen bij de uitwerking en de motivering van de alternatieven voor deelsectie 4. De Commissie adviseert om in de 'Nota van aanbieding' bij het dijkverbeteringsplan een meer uitgebreide beschouwing van mogelijke terugvalopties voor dit deeltraject op te nemen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. E.J. Brans

ing. J. Dekker

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ing. D. Hamhuis

drs. J.A.A.M. Leemans

Secretaris van de werkgroep: mr. F. Toot (richtlijnenfase), drs. F.E. Jorritsma (toetsingsfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19980212	fam. Geertsen-Zuurhout	Maasbommel	19980224
2.	19980323	J. Verhagen Oud-Beijerland b.v.	Oud-Beijerland	19980401
3.	19980305	Adviesburo De Meent b.v.	Boxtel	19980401
4.	19980326	fam. Centen	Appeltern	19980401
5.	19980331	M.H. van den Bosch	Maasbommel	19980401
6.	19980331	Bewoners van het Pleinstraatje en de Raadshuisdijk	Maasbommel	19980408
7.	19980331	L.A.M. Zuurhout	Maasbommel	19980408
8.	19980402	G.E.N. Luypen	Maasbommel	19980408
9.	19980402	J.G. Luypen	Maasbommel	19980408
10.	19980402	Campingpark Het Groene Eiland	Appeltern	19980408
11.	19980402	Watersportcentrum Maasbommel	Maasbommel	19980408
12.	19980401	De directeur van Directie Oost van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Deventer	19980408
13.	19980407	Hiswa vereniging	Bergen op Zoom	19980408
14.	19980408	W. Stroomberg	Maasbommel	19980408
15.	19980408	VVV Tiel en omstreken	Tiel	19980408
16.	19980403	J.K. Pasveer, namens de bewoners van de Blauwe Sluis	Appeltern	19980408
17.	19980404	H.J.J. van Gruijthuijsen	Appeltern	19980408
18.	19980404	G.S.F. Kersten	Appeltern	19980408
19.	19980404	T.J.H. Harbers en M.A.H.H. Mulders	Appeltern	19980408
20.	19980402	o.v. De Gouden Ham	Appeltern	19980408
21.	19980403	Familie H. Veens	Appeltern	19980408
22.	19980405	G.M.L. van den Berg	Maasbommel	19980408
23.	19980404	A. Elfadly en M. Elfadly-v.d. Kamp	Appeltern	19980408